

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Henrici Canisi[i] Noviomagi, Belgæ, Jn Academia
Ingolstadiensi SS. Canonum Profess. Ordinarii & Primarii,
Opera Quæ De Ivre Canonico Reliqvit**

Canisius, Heinrich

Coloniae Agrippinae, 1662

Regvla XLI. Imputari non debet ei, per quem non stat, si non faciat, quod
per eum fuerat faciendum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62169](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62169)

aliis quibusdam casibus, de quibus apud Glos. & Dd. hic.

Ubi itaque lex vel conventio partium, pluralis numeri meminit, in dubio ad hanc Regulam confugitur, ut scilicet, duo sufficiant, *jurib. ante alleg.* Neque enim hæc pluralitas ad Græcorum loquendi usum revocari debet, qui si de duobus sermo est, duali; si de tribus vel plu-

ribus, plurali numero regulariter uti solent.

Sed neque ad pronomina pertrahenda est, ut sunt *nos, vos, nostrum, vestrum*: quæ etsi naturâ suâ plura denotent, in Pontificibus tamen & Principibus, aliisque insignioris notæ viris, ubi vel ipsi loquuntur, vel ad eos sermo est, non pluralitatem designant sed majestatem, sive dignitatem.

REGULA XLI.

Imputari non debet ei, per quem non stat, si non faciat, quod per eum fuerat faciendum.

Sumatur exemplum ex c. 1, *Ext. De clerico agrot.* Quo Clericus ægritudine impeditus beneficii sui fructus percipit; quia per eum non stat, quod minus Ecclesiæ inserviat. Et ex responso Pauli J.C. de servo, cui libertas legata est, si uno anno hæredi inservisset; Si enim propter valetudinem, aut aliam justam ob causam servire non possit, quod nihilominus hoc tempus anno imputetur, *ext. est in l. 4, §. Stichus si hæredi D. De statu lib.* Similiter is, cui parochialis Ecclesia collata est, licet intra annum ad præ possessionis cogatur ordinem presbyterii suscipere, excusatur tamen, si justâ ratione præpediatur, *c. commissus 3, §. 2, De elect. lib. 6.* Hinc rectè quoque dicimus, non valenti agere non currere præscriptionem, *ext. l. 1,*

§. fin. C. De annali præscript. adde Gl. & Atilianus 35 D. De servit. rustic. præd. Hæc enim & id genus alia, ad hanc Reg. pertinent. Quæ tamen si facta tertii evenerint, magis est, ut impedito impotentur, *l. 2, §. fin. D. Si quis cautionib. vide ibi Castren. & alios*; licet in integrum restitui possit, *l. 1, §. passim D. Ex quib. caus. majores.* Quod si ipse hoc effectavit aut causam præstitit, non est, quod illi succurratur; propter juris sententiam, quæ casus illi adscribitur, cujus culpâ accidit, *cap. unico D. De commod. cap. 2, Ext. De disp. in V. culpa, adde Glos. ad l. 5, §. sed interdum D. Commod. neque excusati meretur, qui sibi necessitatem iniecit, l. Si fidejussor 7, §. 1, in fine D. Qui facildare cog. adde l. 2, §. si quis tamen D. Si quis cautionib.*

REGULA XLII.

Accessorium naturam sequi congruit principalis.

Prinipale appellamus, quod in re præcipuum est, & quasi causa illius, quod accedit. Horum itaque ea ratio se connexio est, ut, principali posito vel infirmato, itidem accessorium ponatur vel infirmetur. Varia hujus Reg. exempla utroque jure extant. Ut ecce, gratia S. Pontificis, sicut ejus mortem non exspirat, ita neque executorum in eam rem datorum potestas, quæ accessoria est, *c. Si super 9, Ext. De off. & pot. jud. deleg.* Item mandatâ causæ cognitione, & citatio partium & coercitio contumacis, aliaque, quæ ad ipsam causam spectant, tacitè continentur, *cap. 5, Ext. eod.* Item prædium legato vel vendito, comitatur & hortus, servitutes, reliquaque ad prædium pertinentia, *l. Prædium 91, circa fin. D. De legat. 3, l. pen. §. 1, D. Si servit. vind. l. Si æquiductus 47 in fine cum 2, l. segg. D. De contrah. empt. l. Creditor 52*

§. fin. D. De action. empt. Neque interest, quanti sit accessorium, sive plus in eo sit, quam in principali, sive minus, *l. Cum aurum 19, alias incipit, Esti non sunt §. pervenimus D. De auro & arg. leg. junctâ l. Si in emptione 34, circa princ. D. De contrah. empt.* Exceptâ tamen fidejussione, quæ in majorem summam sive causam daretur, quam est obligatio principalis, contrahi non potest, *§. fidejussores Inst. De fidejussor. l. Gracè §. illud D. eod. tit.*

Exempla de sublato vel vitiatò principali hæc adferri possunt. Liberato reo liberantur & fidejussor, *re Inst. Quib. mod. toll. oblig. in princ. l. fin. D. De pact. & pignora, l. Acceptam 19, C. De usuris, l. Item liberatur 6, §. 1, D. Quib. mod. pign. vel hypoth. sol.* Rupto paterno testamento, quod principale est, concidunt & pupillares tabulæ, quæ accessoriae sunt, *l. Papinianus 8, §. sed nec impuberu D. De inof. ta-*